

Άθεος ή άθρησκος; Ή...

Άθρησκος: Δεν αποδέχεται καμμία θρησκεία, αλλά δεν απορρίπτει απαραίτητα την ύπαρξη ενός υπέρτατου όντος, μιας ανώτερης δύναμης, βασιζόμενος σε μια δική του φιλοσοφία περί της ύπαρξής της.

Άθεος: Αρνείται την ύπαρξη οποιουδήποτε θεού ή κάποιας ανώτερης δύναμης. Ο άθεος, όπως είναι ευνόητο, είναι (εν μέρει) ταυτόχρονα και άθρησκος.

Αγνωστικιστής: Κρατάει μια σχετικά ουδέτερη στάση, θεωρώντας πως δεν είναι δυνατή, τουλάχιστον προς το παρόν, η απόδειξη περί ύπαρξης ή μη ύπαρξης θεού.

Σκεπτικιστής: Απορρίπτει τις δογματικές αλήθειες, αμφισβητώντας την δυνατότητα της απόλυτης γνώσης.

Ουμανιστής: Χωρίς να εστιάζει στην ύπαρξη ή όχι θεού, θεωρεί πως ο άνθρωπος είναι ο μόνος υπεύθυνος για τις πράξεις του και την ζωή του, που τίθεται κάτω από τους φυσικούς νόμους, χωρίς την παρέμβαση ή μεσολάβηση κάποιου ανώτερου όντος, απορρίπτοντας ταυτόχρονα την μεταθανάτια ζωή, την μετενσάρκωση και την αθανασία της ψυχής. Ο ουμανιστής λέγεται ανθρωπιστής στα ελληνικά, αλλά αποφεύγεται η χρήση του, για να μην προκαλείται σύγχυση με τον ανθρωπιστή=φιλόανθρωπο.

Ορθολογιστής: Θεωρεί πως η γνώση προκύπτει απ' την λογική σκέψη. Παρ' ότι δεν απορρίπτει απόλυτα την έννοια «θεός», εν τούτοις δεν του αποδίδει υπερφυσικές δυνατότητες, και όπως και ο ουμανιστής, δεν θεωρεί πως οι πράξεις και η ζωή τού ανθρώπου καθοδηγούνται ή επηρεάζονται απ' αυτόν.

Σημείωση: Υπάρχουν κι άλλα φιλοσοφικά ρεύματα (π.χ. Εμπειρισμός, Υπαρξισμός κ.ά.) των οποίων τα όρια είναι αρκετά δυσδιάκριτα, ενώ η ερμηνεία και ανάλυσή τους είναι και σχετικά πολύπλοκη. Η απόδοση των παραπάνω εννοιών, έγινε με όσο το δυνατόν απλοϊκό τρόπο, έτσι ώστε να καταστεί ευκολότερα σαφές το τι βασικά πρεσβεύουν.